

Arkusz próbnej matury – Histmag.org

Historia

Poziom rozszerzony

Czas pracy – 180 minut

Życzymy powodzenia!

Część 1. [20 pkt.]

Zadanie 1. [1 pkt]

Na podstawie zamieszczonych poniżej zdjęć odpowiedz na pytania.

A

B

C

D

1. Dzieło Fidiasza zostało przedstawione na zdjęciu oznaczonym literą	
2. Postać kurosa przedstawia zdjęcie oznaczone literą	
3. Próbą najbardziej realistycznego oddania wyglądu postaci jest sylwetka umieszczona na zdjęciu oznaczonym literą	
4. Postać w kontrapozycji widnieje na zdjęciu oznaczonym literą	

Zadanie 2. [2 pkt.]

Zapoznaj się z poniższym fragmentem „Zarysu historii od założenia miasta” autorstwa Eutropiusza, a następnie odpowiedz na pytanie.

Z tego powodu Brutus, choć sam krewniak Tarkwiniuszy, podburzył lud i odebrał Tarkwiniuszowi panowanie. Także wojsko,[...] wkrótce Tarkwiniuszy opuściło [...], wobec czego z żoną swoją i dziećmi uszedł po 25 latach panowania. W ten sposób panowanie królów trwało lat 243.

Cyt. za: G. Chomicki, S. Sprawski, *Starożytność. Teksty źródłowe komentarze i zagadnienia do historii w szkole średniej*, Kraków 1999, s. 195.

Jakie wydarzenie polityczne opisuje powyższy tekst?

.....

W którym roku miało ono miejsce?

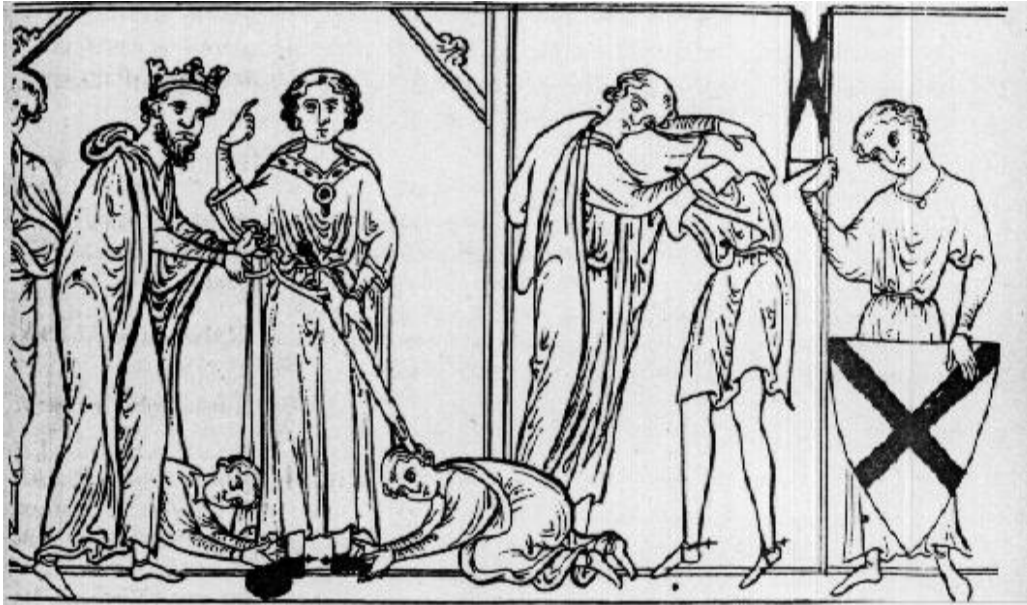
.....

Zadanie 3. [1 pkt]

Poniższa rycina oraz tekst źródłowy przedstawiają rytuał pasowania na rycerza. Zapoznaj się z nimi, a następnie na ich podstawie oraz korzystając z wiedzy pozaźródłowej określ, czy zdania z tabeli są prawdziwe (wpisz słowo PRAWDA) czy fałszywe (oznacz je słowem FAŁSZ).

[...] A ponieważ bardzo liczni rycerze, zaniechawszy obecnie z oszczędności kosztów uroczystości, tylko przez uderzenie w kark otrzymują godność rycerską, dlatego wielu, nie znając zasad tego stanu, nie umie należycie pełnić obowiązków rycerskich. Z tej przyczyny [...] postanowiliśmy opowiedzieć, w jaki sposób ów Wilhelm wedle urzędzeń chrześcijańskich stał się rycerzem [...]. Po przygotowaniu więc wszystkiego w kościele w Kolonii, po ewangelii uroczystej mszy, król czeski zaprowadził wspomnianego giermka Wilhelma przed kardynała, wypowiadając te słowa: „Waszej Wielebności, ojczyźnie świętobliwej, przedstawiam tego wybornego giermka, prosząc najpokorniej Waszą Wielebność o przyjęcie jego pobożnego ślubowania”.

Cyt. za: *Wiek V-XV w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1999, s. 272.

Pasowanie na rycerza, miniatura z XIII wieku.

1. Zadaniem giermka było dbanie o stan uzbrojenia seniora oraz towarzyszenie mu w walce	
2. Symbolami przystąpienia do stanu rycerskiego były miecz i ostrogi	
3. Uroczystość pasowania na rycerza miała przede wszystkim charakter świecki.	

Zadanie 4. [2 pkt.]

Poniżej zostały przedstawione opisy elementów charakterystycznych dla kultury muzułmańskiej. Na ich podstawie podaj nazwy tych elementów.

Ucieczka Mahometa z Mekki do Medyny.

.....

Ornament ozdobny przedstawiający przestylizowane gałązki roślinne.

.....

Zadanie 5. [2 pkt]

Zapoznaj się z poniższym fragmentem dzieła XVI-wiecznego pisarza, a następnie podaj jego tytuł oraz autora.

[...] Dlatego księżę musi umieć dobrze posługiwać się naturą zwierzęcia i człowieka [...]. Przeto księżę, zmuszony umieć posługiwać się dobrze naturą zwierząt, powinien spośród nich wziąć za wzór lwa i lisa, albowiem lew nie umie unikać sidła, a lis bronić się przed wilkami. Trzeba przeto być lisem, by wiedzieć, co sidła, i lwem, by postrach budzić u wilków [...].

Cyt. za: *Wiek XVI-XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodologicznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1999, s. 173.

autor

tytuł

Zadanie 6. [1 pkt]

Poniżej znajduje się fragment opisu jednego z najbardziej znanych zabytków na świecie autorstwa Jeana Baptista Colberta. Na jego podstawie wskaż zdjęcie przedstawiające tę budowlę.

Pałac zbudowany na wzniesieniu, górującym nad całą okolicą, jedną stroną wychodzi na Paryż, drugą na ogrody [...]. Z jakiegokolwiek strony spojrzeć na gmach, wszystko jest tam zdumiewające i godne uwielbienia: [...] komnaty wspaniałe i wygodne, nieskończone mnóstwo pokoi mieszkalnych, ogrody, fontanny, których piękność przywodzi na myśl raczej świat czarów aniżeli naturę, która nie stworzyła nigdy nic równie nadzwyczajnego. Na obu skrzydłach budynku środkowego, rozszczepiającego się w dwoje ramion, znajdują się menażeria i Trianon.

Cyt. za: *Wiek XVI-XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów*, M. Sobańska- Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1999, s. 319.

A

B

C

D

Zabytek opisany w tekście przedstawiony jest na zdjęciu

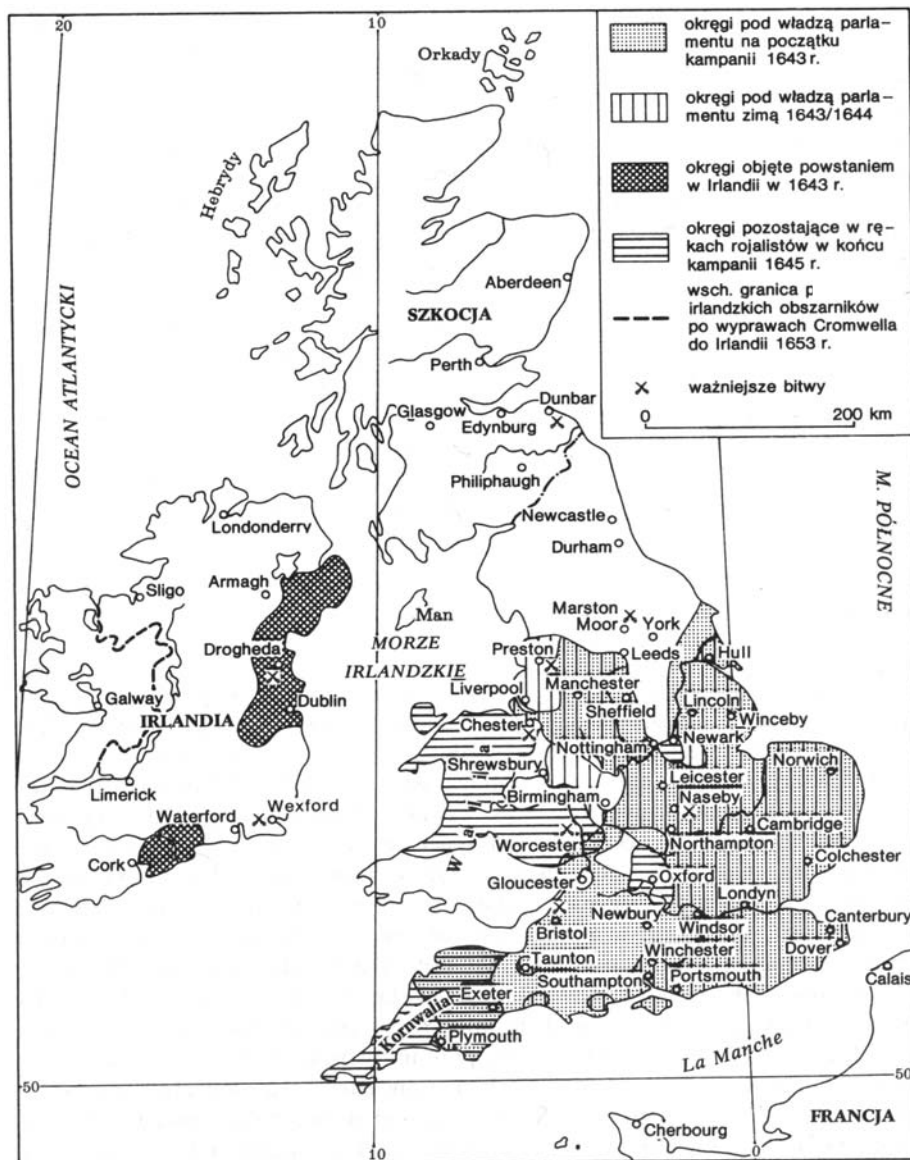
Zadanie 7. [1 pkt]

Uzupełnij poniższą tabelę, wpisując władcę, za którego panowania miały miejsce poniższe wystąpienia szlachty.

Rokosz Lubomirskiego	
Rokosz Zebrzydowskiego	
„Wojna kokosza”	

Zadanie 8. [1 pkt]

Przeanalizuj treść mapy, a następnie sformułuj jej tytuł. Powinien on zawierać określenie tematu, czasu i przestrzeni, np. *Rozwój reformacji w Niemczech w XVI wieku*.

tytuł:.....

Zadanie 9. [2 pkt.]

Na podstawie poniższego tekstu oraz wiedzy pozaźródłowej odpowiedz na pytania.

Henryk Schmitt, „Rzut oka na nowy projekt bezwarunkowego równouprawnienia Żydów...”,
Lwów 1859 r.

[...] Po wtóre należy zwołać synod z najświetlejszych Izraelitów i polecić mu ułożenie dobrych ksiąg liturgicznych i szkolnych dla młodzieży żydowskiej, a oraz przejrzenie i reformę przepisów Zakonu¹, a co synod ten uchwali i ułoży, wprowadzić jako ustawę wszystkich Żydów obowiązującą. Po trzecie przyznać zupełną równość obywatelską każdemu Żydowi, który uzyska stopień akademicki lub inne złoży dowody niewątpliwe swego ukształcenia wyższego, który się przyczynił czy to do oświecenia swoich współwierców, czy też do podniesienia sił produkcyjnych kraju, albo który w końcu okazał chwalebny gorliwość o dobro powszechne kraju. [...]

Cyt. za: Dzieje Żydów w Polsce. Wybór tekstów źródłowych XIX w., red. Z. Bobrzyńska, E. Świdorska, A. Żbikowski, Warszawa 1994, s. 40.

Wymień dwie dziedziny kultury Żydów, jakich dotyczyć mają reformy.

Wyjaśnij, co oznacza podkreślone w tekście stwierdzenie oświecenia swoich współwierców.

Zadanie 10. [1 pkt]

Podane poniżej w tabeli wydarzenia uporządkuj chronologicznie. Najwcześniejszemu nadaj numer 1, a najpóźniejszemu 5.

Bitwa pod Sadową	
Powstanie monarchii austro-węgierskiej	
Wybuch Komuny Paryskiej	
Upadek Sewastopola	
Wyprawa czerwonych koszul	

1 Przepisy Zakonu – zasady, prawa judaizmu

Zadanie 11. [1 pkt]

Zapoznaj się z informacjami z tabeli, a następnie odpowiedz na pytanie.

Kraj	Inflacja w ostatnich latach	Najwyższy nominalnie banknot	Data stabilizacji	Nowa waluta/data wprowadzenia
Niemcy	ok. 30 mld %	100 bln	11.1923	Rentenmarka / 11.1923
W. M. Gdańsk	ok. 800 mld %	10 mld	10.1923	reichmarka / 10.1924
Polska	ok. 36 000 %	10 mln	02.1924	gulden / 10.1923
Austria	ok. 7 200 %	5 mln	09.1922	złoty / 04.1924
Węgry	ok. 2 000%	1 mln	03.1924	schilling / 12.1923
				pengő / 11.1925

Źródło: *Powszechna historia gospodarcza 1918-1991*, red. W. Morawski, Warszawa 1994, s. 62.

Jakie działania podjęte przez rząd polski doprowadziły do ustabilizowania się poziomu inflacji (wymień jedno)?

.....

Zadanie 12. [1 pkt]

Zapoznaj się z poniższym fragmentem tekstu, a następnie odpowiedz, jaką strategię wojenną zastosowali Niemcy wobec Wielkiej Brytanii podczas I wojny światowej.

Memoriał szefa sztabu admiralicji niemieckiej, admirała Henninga von Holtzendorffa, do szefa Sztabu Generalnego, marszałka Paula von Hindenburga.

Słabym punktem Anglii jest sprawa tonażu, który dowozi Wielkiej Brytanii środki niezbędne do życia i konieczne dla przemysłu wojennego, jako też zabezpiecza kredyty za granicą. [...] spowoduje dalej odpadnięcie zaopatrzenia z Danii i Holandii i co za tym idzie brak tłuszczów, gdyż 1/3 dowozu masła do Anglii pochodzi z Danii. [...] zaostrzy w Anglii brak rudy i drzewa przez zagrożenie ich wwozu ze Skandynawii i przez równoczesne ostre wystąpienie przeciw dowozowi rudy z Hiszpanii.

Cyt. za: *Wiek XIX w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów*, M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1999, s. 32.

Zastosowana taktyka wojenna:

Zadanie 13. [1 pkt]

Wymienionych poniżej polityków wpisz w miejsce w tabeli odpowiadające państwu, w którym sprawowali władzę.

Margaret Thatcher, Helmut Kohl, Jurij Andropow, Robert Schuman, Slobodan Milošević, Erich Honecker

Jugosławia
RFN
NRD
Wielka Brytania
ZSRR

Zadanie 14. [2 pkt.]

Poniższy plakat miał zachęcać Polaków do podjęcia pewnej szeroko zakrojonej inicjatywy. Zapoznaj się z jego treścią, a następnie odpowiedz na pytania.

Do jakiej akcji miał zachęcać plakat?

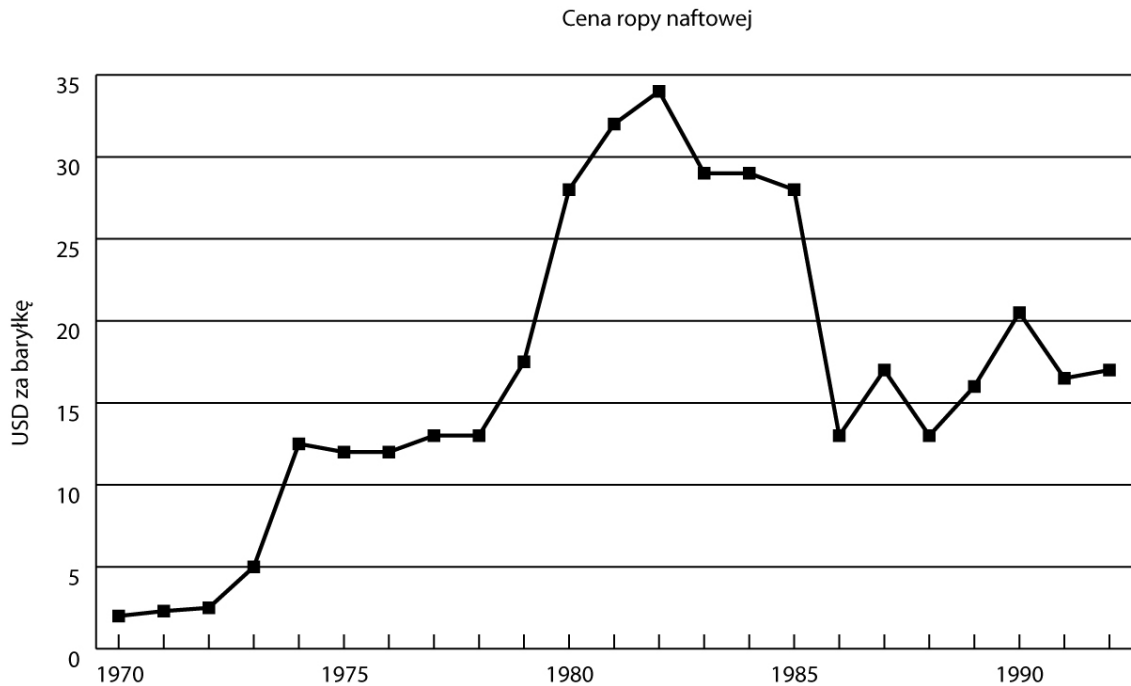
.....

Jakie graficzne elementy plakatu mają świadczyć o propagandowym charakterze akcji?

.....
.....
.....

Zadanie 15. [1 pkt]

Czym wywołane były przedstawione na wykresie szoki naftowe?

Na podstawie: *Powszechna historia gospodarcza 1918-1991*, red. W. Morawski, Warszawa 1994, s. 259

1973:

.....

.....

.....

.....

.....

1979:

.....

.....

.....

.....

.....

TEMAT: Parlamentaryzm w Polsce i na świecie od czasów nowożytnych do XX wieku.

CZEŚĆ II. [10 pkt.] ANALIZA ŹRÓDEŁ WIEDZY HISTORYCZNEJ

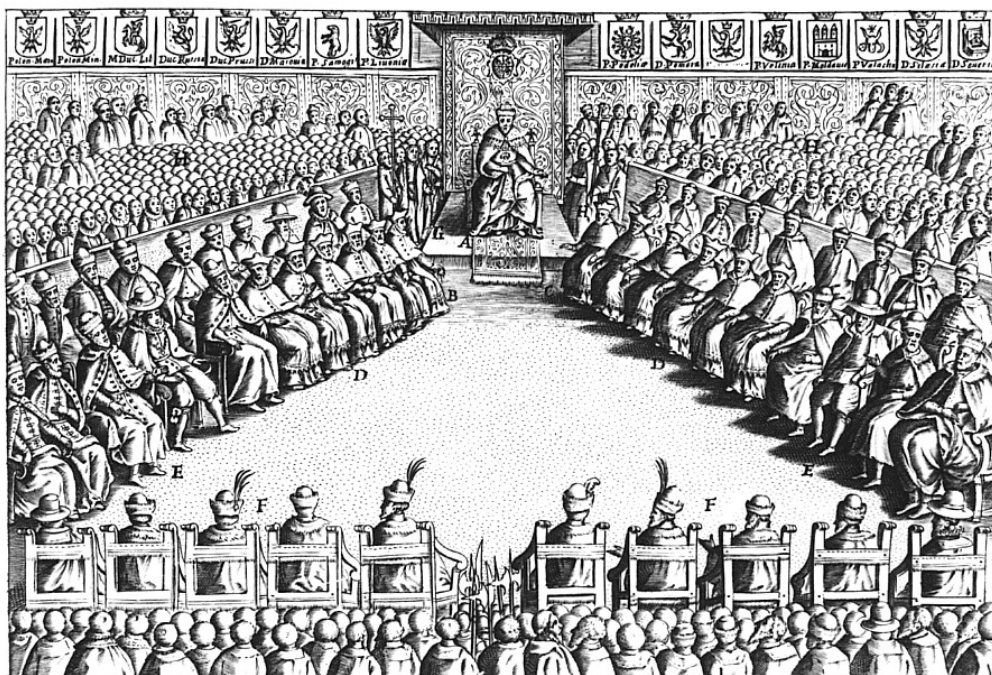
Źródło A

Konstytucja Nihil novi, Radom 1505 rok.

Ponieważ ogólne prawa i ustawy publiczne nie jednostek, lecz całego narodu dotyczą, przeto na tym walnym sejmie radomskim, wraz ze wszystkimi Królestwa naszego praelatami, radami i posłami ziemskimi za słuszne i sprawiedliwe uznaliśmy, jakoż postanowiliśmy, iż odtąd na potomne czasy nic nowego stanowionym być nie ma przez nas i naszych następców, bez wspólnego senatorów i posłów ziemskich przyzwolenia, co by było na niekorzyść Rzeczypospolitej, na krzywdę i niewygodę czyjąkolwiek, tudzież zmierzało ku zmianie prawa ogólnego i wolności publicznej.

cyt. za: http://f.polska.pl/files/51/216/43/Konstytucja_nihil_novi_1505.pdf

Źródło B

A. Sacra Regia Maiestas . B. Archiepis. Gnesnen-Primas Regni. C. Archiepis. Leopoldien. D. Episcopi Senatores
E. Palatini, Castellani. Senatores . F. Magistratus et Officiales Regni et Magni Ducatus Lithuanae . Senatores .
G. Officiales Curiae Aulicæ et Secretarij R. S. M. H. Nobiles Regni et Mag. Duc. Lith.
Jacobus Laurer. 1622. Romæ cu Privilegio Summi Pontificis

Sejm za czasów Zygmunta III Wazy
Źródło: sawawa.pl

Źródło C

Fragment hasła „Sejm” z Encyklopedii Staropolskiej Zygmunta Glogera.

Sejm polski koronny składa się tedy z trzech stanów a dwóch izb. Stany są: królewski, senatorski i rycerski; izby: senatorska i poselska. Trzy stany równe są sobie dostojnością, władzą i znaczeniem. Stanem królewskim jest osoba króla, który składa sejmy, zwołuje pospolite ruszenia, dowodzi w boju, rozdaje urzędy i stan senatorski z łona rycerskiego wybiera. Każde prawo musi być uchwalone przez trzy stany i przez dwie izby. Król polski jest dla pracy, zagaja każdą sesję sejmową, a gdy izbę opuszcza, posiedzenie się przerywa. Król sędzi na sejmach, czyli prezyduje osobiście w najwyższej, jaka była, izbie sprawiedliwości dla narodu. Nie kładzie on oddzielnie swojej sankcyi na uchwałach sejmowych, jak to się dzieje gdzieindziej, ale tylko zabiera głos w obradach, jako jeden z trzech równych sobie stanów, i idzie za jednomyślnością dwóch izb, czyli za wolą narodu, która stanowiła wszystkie prawa. Głosowania w sejmach polskich nie było. Radzono bowiem i porozumiewano się najprzód na sejmikach ziemskich przed sejmem walnym, potem porozumiewano się poza sesją lub na sesyi sejmowej, a podług starego obyczaju mniejszość ustępowała patryotycznie większości, aby dla zasady zyskać sankcję jednomyślnej zgody dla każdego prawa. Siciński, który pierwszy popełnił zuchwałstwo protestowania jednym głosem przeciw większości sejmowej, został na wieki wyklęty przez naród. Król zwoływał sejmy, a od roku 1521 musiał zawsze w uniwersałach swoich wyłożyć powód zwołania, żeby posłowie przyjeżdżali przygotowani i z odpowiedniami laudami od sejmików. Odbywały się tedy najprzód sejmiki po województwach, z tych jechano na sejm prowincjonalny, a z tego na sejm walny.

cyt. za: Z. Gloger, *Encyklopedia staropolska*, Kraków 1900-1903. [na:] <http://literat.ug.edu.pl/glogers/index.htm#s>

Źródło D

Fragment wiersza Łukasza Opalińskiego (1612-1662)

*Przyjeżdżają wołają
Crucifige, bij zabij tego franta, co to
Kradnie Rzeczpospolitą. Nazajutrz poproszą
Na bankiet zwołany wszystkich Panów posłów
Abo wždy co gębatszych. Bankier szumny. Piją
Za zdrowie podskarbiego...
Upominki się kurzą. Tego koń z siedzeniem,
Owego czarka potka, tego portugaly,
Trzeciego sól, czwartego kilka beczek wina.
Aż tu dobra rachuba...*

Cyt. za: J.S. Bystroń, *Dzieje obyczajów w dawnej Polsce*, T.II, Warszawa 1960, s. 295.

Źródło E

Fragment Konstytucji 3 maja.

Sejm czyli Stany zgromadzone na dwie izby dzielić się będą: na izbę poselską i na izbę senatorską pod prezydencją króla. [...]

Izba poselska jako wyobrażenie i skład wszechwładztwa narodowego będzie świątynią prawodawstwa. Przeto w izbie poselskiej najpierw decydowane będą wszystkie projekta. [...]

Sejm zawsze gotowym będzie. Prawodawczy i ordynaryjny rozpoczynać się ma co dwa lata, trwać zaś będzie podług opisu prawa o sejmach. Gotowy, w potrzebach nagłych zwołany, stanowić ma o tej tylko materii, do której zwołany będzie lub o potrzebie po czasie zwołania przypadłej. Prawo żadne na tym ordynaryjnym sejmie, na którym ustanowione było, znoszonym być nie może. [...]

Jak zaś prawodawstwo sprawowane być może przez wszystkich i naród wyręcza się w tej mierze przez reprezentantów, czyli posłów swoich dobrowolnie wybranych, przeto stanowimy, iż posłowie na sejmikach obrani w prawodawstwie i ogólnych narodu potrzebach podług niniejszej konstytucji uważani być mają jako reprezentanci całego narodu, będąc składem ufności powszechnej.

Wszystko i wszędzie większością głosów zdecydowane być powinno. Przeto liberum veto, konfederacje wszelkiego gatunku i sejmy konfederackie jako duchowi niniejszej konstytucji przeciwne, rząd obalające, społeczność niszczące, na zawsze znosimy.

Źródło: http://pl.wikisource.org/wiki/Konstytucja_3_maja

Źródło F

Feliks Koneczny o Sejmie w konstytucji Księstwa Warszawskiego

Ogromnego dokonano cofnięcia się wobec polskiego ustroju parlamentarnego. Sejm zbierać się miał tylko co dwa lata, i to zaledwie na dwa tygodnie. Nie przyznano mu prawa inicjatywy; posłowie nie mogli występować z własnymi projektami do praw, lecz tylko czekali na projekty rządowe. Ustawodawstwo (a zatem i administracja) nie od sejmu tedy zależało, lecz od rządu. Rząd nie był wykonawcą uchwał sejmowych, lecz sam był ustawodawcą i wykonawcą, a sejm zeszedł do roli figuranta. Obrady sejmowe ograniczone też były do spraw skarbowych, tudzież do ewentualnych zmian w prawie sądowym, cywilnem i karnem. [...] Tak marszałka Izby poselskiej, jako też prezesa senatu mianował "król", a nadto też sekretarza senatu; w Izbie powoływał sekretarza marszałek według swego uznania. Marszałek sejmowy posiadał władzę dyskrecjonalną, wobec której wolność głosu przestawała istnieć; mógł bowiem z własnej woli przerwać, a nawet zamknąć całkiem dyskusję, kiedy mu się podobało. Skoro zaś marszałek z nominacji rządowej był mężem zaufania rządu, a zatem rząd kierował faktycznie dyskusją, a niemilą sobie nie dopuszczał wogóle do głosu.

Po uchwaleniu projektu rządowego przez Izbę poselską zastanawiał się senat, czy nie dopuszczono się w Izbie jakiego uchybienia formalnego przy powzięciu uchwały; obok tego jednak miał prawo odrzucić uchwałę, jeżeli uznawał ją za przeciwną konstytucji lub wogóle za niebezpieczną dla kraju - czyli po prostu jeżeli jej sobie rząd nie życzył. Jeżeli jednak rząd sam pragnął pewnej uchwały, król mógł ją zatwierdzić i obwieścić jako prawo obowiązujące nawet w takim razie, gdyby senat dopatrzył się uchybień formalnych. Mógł też król w takim wypadku powiększyć skład senatu, mianując do niego nowych członków świeckich aż do ogólnej liczby senatorów 50 osób.

Dyskusja i głosowanie w Izbie były jakby czczymi formalnościami. Izba wybierała na początku sesji trzy komisje w tajnym głosowaniu, a mianowicie komisję do spraw skarbowych, do prawa cywilnego, do karnego, każda po pięciu członków. Projekt rządowy szedł do komisji, a potem dopiero do Izby pełnej, żeby... głosować. Przemawiać mieli tylko członkowie rządu! Projekt miał być załatwiony w głosowaniu tego samego dnia, kiedy go wniesiono do Izby. Głosowanie tajne, gałkami. Ani też rugi poselskie do Izby nie należały; trudnił się tem senat.

cyt. za: F. Koneczny, *Dzieje administracji w Polsce w zarysie*, Wilno 1924 [na:] http://www.nonpossumus.pl/biblioteka/feliks_koneczny/adm/IV_2.php

Źródło G

Feliks Koneczny o Sejmie w konstytucji Królestwa Polskiego

Tytuł czwarty "O reprezentacji narodowej" (rozdziałów sześć) obwieszcza, jako sejm zwyczajny zbiera się co dwa lata na jeden miesiąc. Posłowie są nietykalni. Sejm musi w ciągu dni 30 załatwić wpieryw wszelkie projekty nadesłane mu przez Radę Stanu ("od króla"); sprawy budżetowe należą także do inicjatywy "panującego". Dopiero załatwiwszy, czego sobie rząd życzy, może sejm

przyjmować "żądania, przedłożenia i odwołania się posłów i deputowanych, mające za cel dobro i korzyści swych współobywateli", nie biorąc ich jednak pod obrady. Należy to wszystko odesłać do Rady Stanu (panującemu za pośrednictwem Rady Stanu - jak powiedziano oficjalnie), a dopiero gdy monarcha z powrotem sejmowi je odeśle, będą sejmujący mogli debatować nad temi wnioskami i podaniami. A zatem sejmowi wolno wogóle obradować tylko nad tem, nad czem mu rząd pozwoli.

cyt. za: F. Koneczny, *Dzieje administracji w Polsce w zarysie*, Wilno 1924 [na:]
http://www.nonpossumus.pl/biblioteka/feliks_koneczny/adm/IV_3.php

Źródło H

Organami ustawodawczymi miały być Sejm i Senat, wybierane co 5 lat w wyborach powszechnych, równych, bezpośrednich, tajnych, proporcjonalnych przez obywateli, którzy ukończyli 21 lat (sejm) i 31 lat (senat). Prawo wybieralności mieli obywatele, którzy ukończyli 21 lat (sejm) i 40 lat (senat).

cyt. za: W. Roszkowski, *Historia Polski 1914-1996*, Warszawa 1997, s. 31.

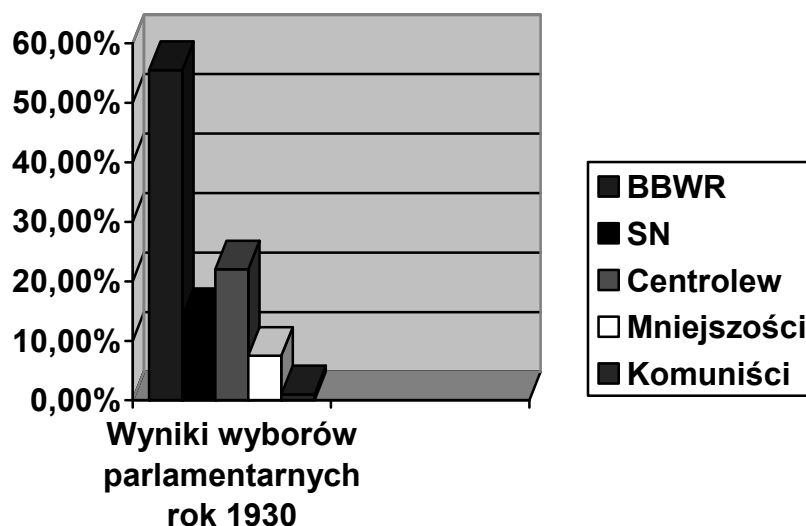
Źródło I

Fragment wypowiedzi Józefa Piłsudskiego z 24 października 1930 roku.

Ja, zarówno jak i wszyscy ci, którzy ściśle współpracują ze mną, przegrać nie jesteśmy w stanie, to znaczy, że niemożliwym jest przypuszczać, aby sejmowładztwo czy posłowładztwo w Polsce mogło zwyciężyć wraz ze swoją „suwerennością” w jakikolwiek sposób – i sprawa postawiona na wybory nie może polegać na jakiejś możliwości przegranej z mojej strony.

cyt. za: C. Brzoza, *Polska w czasach niepodległości i II Wojny Światowej*, Kraków 2001, s. 125.

Źródło J

Autor diagramu: Sebastian Adamkiewicz

Zadania

Na podstawie źródła A, B, C

Zadanie 16. [1 pkt]

Napisz, kto wchodził w skład:

a. izby poselskiej

.....
.....

b. senatu

.....
.....
.....
.....

Zadanie 17. [1 pkt]

Wskaż zdanie prawdziwe, wpisując w rubrykę obok odpowiedniego zdania słowo PRAWDA.

A. W Sejmie staropolskim przed uchwaleniem Konstytucji 3 maja prawo przyjmowano większością 2/3 głosów	
B. W Sejmie staropolskim przed uchwaleniem Konstytucji 3 maja prawo przyjmowano za jednomyślną zgodą izby poselskiej	
C. W Sejmie staropolskim przed uchwaleniem Konstytucji 3 maja prawo przyjmowano za zgodą wszystkich 3 stanów sejmujących.	

Na podstawie źródła D

Zadanie 18. [1 pkt]

Napisz, jaką patologię życia sejmowego opisuje Łukasz Opaliński i jaki miała ona wpływ na rozwój życia politycznego w Polsce.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Na podstawie źródeł A, C i E

Zadanie 19. [1 pkt]

Podkreśl (na podstawie źródeł i wiedzy pozaźródłowej), jakie zmiany względem starego sposobu sejmowania wprowadzała Konstytucja 3 maja.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Na podstawie źródła F i G

Zadanie 20. [1 pkt]

Napisz, jakie czynniki osłabienia roli parlamentu w Księstwie Warszawskim i Królestwie Polskim wymienia Feliks Koneczny.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Na podstawie źródła H

Zadanie 21. [1 pkt]

Określ, kto według konstytucji marcowej posiadał czynne prawo wyborcze.

.....
.....
.....

Na podstawie źródła I

Zadanie 22. [1 pkt]

Napisz (na podstawie źródeł i wiedzy pozaźródłowej), co marszałek Piłsudski rozumiał przez pojęcie sejmowładztwa i posłowładztwa.

.....
.....
.....
.....
.....

Na podstawie źródła I i J

Zadanie 23. [1 pkt]

Napisz, czy zapowiedź zwycięstwa w wyborach 1930 roku stronników marszałka przytoczona w źródle I stała się faktem. Odpowiedź uzasadnij.

.....
.....
.....
.....

Zadanie 24. [1 pkt]

Wymień główne konsekwencje takiego wyniku wyborów dla wydarzeń politycznych w Polsce (na podstawie źródeł i wiedzy pozaźródłowej).

.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 25. [1 pkt]

Podkreśl ugrupowania, które nie wchodziły w skład Centrolewu (na podstawie źródeł i wiedzy pozaźródłowej).

PPS Frakcja Rewolucyjna, PSL „Piast”, chadecja, PSL „Wyzwolenie”, PPS, Narodowa Partia Robotnicza, Stronnictwo Chłopskie, Stronnictwo Narodowe

CZĘŚĆ III. [20 pkt.] WYPRACOWANIE

Zadanie 26. [20 pkt.]

Zawiera dwa tematy. Wybierz jeden z nich do opracowania.

TEMAT I

Porównaj funkcjonowanie systemu parlamentarnego w Polsce z systemem absolutystycznym we Francji (XVII-XVIII wiek).

TEMAT II

Wyjaśnij przyczyny i skutki upadku systemów parlamentarnych w Europie w latach 20. i 30. XX wieku.

Źródła ilustracji

Zadanie 1.

[A] <http://www.sztukanamaturze.pl/kanon.html>

[C] <http://blogmidsb.blogspot.com/2010/01/grecja.html>

[B] <http://blog.dictofdreams.com/2011/02/01/nagosc-w-sporcie-rys-historyczny/>

[D] <http://historiaonline.pijarzy.pl/index.php?module=subjects&func=printpage&pageid=21&scope=all>

Zadanie 3.

<http://archiwum.archidiecezja.katowice.pl/pl/index/content/15/>

Zadanie 6.

[A] <http://photo.bikestats.eu/zdjecie,33602,palac-warszawa-stolica-wilanow.html>

[B] http://www.stepow.pl/gallery/main.php/v/rosja/sankt_petersburg/ermitaz/pict5902.jpg.html

[C] <http://www.tresor-paris.net/index.php?page=versailles>

[D] <http://www.national-geographic.pl/traveler/artykuly/pokaz/bawaria-zamek-niczym-z-bajki/>

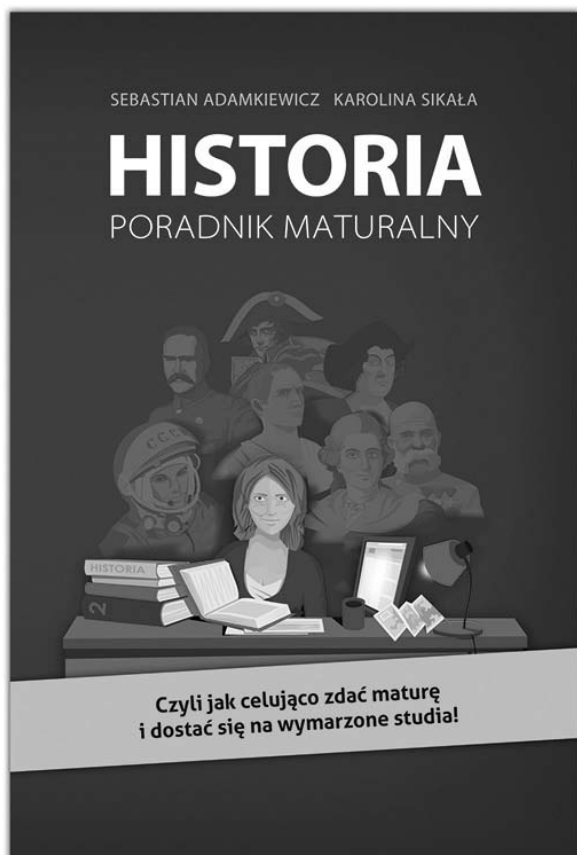
Zadanie 8.

Z. Wójcik, *Historia powszechna XVI-XVII wieku*, Warszawa 1998, s. 432.

Zadanie 14.

<http://www.historialeby.pl.tl/Wkroczenie-Rosjan,-osadnicy,-wysiedlenia.htm>

Arkusze zostały przygotowane dzięki wsparciu Czytelników portalu Histmag.org. Stanowią bezpłatne uzupełnienie książki „Historia. Poradnik maturalny”.

MATURA Z HISTORII NA 100%!

Sebastian Adamkiewicz

Karolina Sikala

Pracując w szkole, udzielając korepetycji czy też publikując na stronach Histmag.org, skutecznie pomogli wielu tysiącom maturzystów. Efektem ich wieloletnich doświadczeń z arkuszami maturalnymi z historii jest ten oto poradnik. Odpowie on na Wasze pytania i ułatwi zdanie matury z bardzo dobrym wynikiem.

Cena: 19,90 zł

Do kupienia na stronie: <http://histmag.org/sklep> lub w sieciach sprzedaży w całej Polsce!

HISTMAG.ORG

Zapraszamy na strony portalu, gdzie znajdziecie Państwo liczne artykuły, informacje, recenzje i konkursy historyczne, a w dniu przeprowadzenia matury podamy przygotowany przez nas klucz maturalnych odpowiedzi.

<http://histmag.org/>